

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти **Харківський національний технічний
університет сільського господарства імені
Петра Василенка**

Освітня програма **31047 Автомобільний транспорт**

Рівень вищої освіти **Бакалавр**

Спеціальність **274 Автомобільний транспорт**

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31047
Назва ОП	Автомобільний транспорт
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	274 Автомобільний транспорт
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Качмар Роман Ярославович, Магопець Михайло Сергійович, Бородіна Наталія Анатоліївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	<i>не застосовується</i>
Дати візиту до ЗВО	02.03.2020 р. - 04.03.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://new.khntusg.com.ua/osvita/akreditacija/vidomosti-pro-samoocinjuvannja-osvitnih-program
Програма візиту експертної групи	http://new.khntusg.com.ua/ogoloshennja

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме**Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям**

ОПП складена коректно і відповідає критеріям акредитації.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП має унікальність у порівнянні з подібними освітніми програмами за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт», оскільки вона здійснюється з урахуванням аграрного контексту. Існують явні тенденції розвитку спеціальності і попит на випускників ОПП. Значущими сильними сторонами є: наявна наукова школа; використання бази профільних підприємств та організацій; початок співпраці по залученню наявної виробничої бази і інфраструктури іноземних партнерів кафедри, які є представниками відомих світових виробників с/г техніки; на всі дисципліни, які є компонентами ОПП, розроблено силябуси і вони знаходяться у відкритому доступі; та ін. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми має оперативний характер. Значна кількість зауважень та пропозицій, які були сформульовані під час попередніх акредитацій інших освітніх програм, за короткий термін враховані в ОПП, також створено новий прогресивний сайт Університету та розроблено (оновлено) ряд важливих документів ХНТУСГ. Прогресивним є той факт, що для освітніх програм «Автомобільний транспорт» (перший і другий рівень вищої освіти) на сайті ЗВО визначена місія і стратегія, що і визначає зміст і наповнення освітньо-професійної програми «Автомобільний транспорт» та її конкурентну спроможність на ринку освітніх послуг. В цілому за критеріями відмічено 17 позитивних практик. Так, наприклад, у НПП ЗВО є можливість підвищувати кваліфікацію на базі ХНТУСГ за соціальними (українська мова, педагогіка, психологія, тощо) та професійними напрямками.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Із всіх зазначених по критеріям слабких сторін до негативного впливу може привести лише одна: в Університеті остаточно не визначено яку саме систему перевірки на плагіат використовувати як основну. Тому ЗВО необхідно терміново визначитись щодо використання програмних комплексів перевірки на плагіат та підписати відповідний договір. Всі інші слабкі сторони потребують попереднього вивчення і аналізу, та послідовного впровадження відповідних заходів. Впровадження таких заходів дозволить покращити ОПП та освітній процес. Проведена акредитація визначила 11 недоліків за критеріями. Критичними з яких є: 1. Фахове вступне випробування має вигляд усного іспиту. Крім того сама програма випробування передбачає наявність у майбутнього здобувача результатів навчання, які на ОПП ще будуть вивчатися. 2. Незадовільна робота відповідальних осіб за пожежну безпеку та охорону праці в лабораторних приміщеннях, які використовуються в рамках ОПП. Зазначений вище недолік необхідно усунути терміново, дії направити в першу чергу на перевірку журналів з ОП та ТБ. Інші зазначені за критеріями недоліки не є критичними, їх необхідно поступово ліквідувати. Всього за критеріями надано 25 рекомендацій. Всі ці рекомендації направлені на усунення слабких сторін, ліквідацію визначених недоліків та на покращення ОПП і освітнього процесу в ЗВО. Оскільки, ОПП забезпечується високо кваліфікованим кадровим персоналом, а стратегія і дії ЗВО спрямовані на забезпечення якості освітнього процесу, то рекомендації в більшій частині мають технічний характер.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОПП мають професійний характер, сформульовані чітко, відповідають стратегії розвитку, політиці та місії ЗВО Вони (<http://surl.li/auull>; <http://new.khntusg.com.ua/universitet/sistema-menedzhmentu-jakosti>) прогресивні, враховують інновації та існуючі вимоги сьогодення, як на ринку праці, так і в освітній діяльності. Підготовка фахівців ОПП забезпечується поєднанням наукової діяльності в автомобільному транспорті з урахуванням аграрного контексту, освітнього процесу і набуття передового досвіду зі створення, ефективної експлуатації та ремонту мобільних енергетичних засобів для підготовки лідерів, що активно впливають на майбутнє українського бізнесу та суспільства, шляхом підготовки конкурентоздатних фахівців, визнаних в Україні та за її межами, з високим рівнем професійної компетентності, інтелектуальної активності, соціальної відповідальності; забезпечення розвитку потенціалу та можливостей самореалізації студентів і співробітників в процесі їх спільної освітньої, наукової, інноваційної та організаційної діяльності. Мета і цілі ОПП чітко сформульовані. Мета ОП - надати освіту за спеціальністю 274 і з широким доступом до працевлаштування. Цілі ОП - забезпечити теоретичну та практичну підготовку висококваліфікованих кадрів, які б набули базових фахових знань для реалізації професійних завдань з проектування, експлуатації, ремонту, відновлення та контролю якості об'єктів автомобільного транспорту, з обов'язковим врахуванням аграрного контексту на усіх етапах життєвого циклу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Проведені зустрічі показали, що стейкхолдери, крім робочої групи за ОПП, не були залучені до формулювання цілей та програмних результатів навчання. Встановлено: недостатнє розуміння можливостей самостійного формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти та впливу на реалізацію освітнього процесу роботодавців. Аналіз протоколів засідань кафедри засвідчив, що залучення роботодавців були (протоколи засідання кафедри «Тракторів і автомобілів» № 4 від 14.12.2017, №5 від 13.12.2018), але в недостатній мірі, оскільки це не вплинуло на ОПП та зміну існуючого освітнього процесу. Зустрічі у фокус-групах визначили для всіх учасників освітнього процесу їх роль у формуванні цілей освітньої програми та програмних результатів навчання. За результатами зустрічей, які відбулися в рамках програми візду експертної групи, під час проведення акредитаційної експертизи, як Гарант ОПП так і завідувач випускової кафедри, визначили свою готовність до удосконалення ОПП, у тому числі залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання впливають із галузевого та регіонального контексту (у тому числі Стратегія розвитку Харківської області на 2021-2027 рр.), який прослідковується як в компонентах ОПП, так і в програмних компетентностях. Наявні договори про співпрацю із з представниками галузі в регіоні, причому як іноземних компаній (CNH Industrial Services S.R.L., ТОВ "Агрістар"), так і українських (ТОВ "УКРАВТОПРОЕКТ", СТО "Ампера Моторс", ТОВ "КВАДРО", інші). Вплив зазначених партнерів на реалізацію освітнього процесу існує (протоколи засідання кафедри "Тракторів і автомобілів" №4 від 14.12.2017, №5 від 13.12.2018), але він на теперішній час не достатній для формування конкурентоспроможності ОПП. В цілому виробничу діяльність в Харківській області здійснюють 2,1 тисяч сільськогосподарських підприємств різних форм власності і господарювання, у тому числі 1,3 тисяч фермерських господарств, причому щороку індекс обсягу сільськогосподарського виробництва збільшується на 10-12%. Враховуючи потенціал, як зі сторони випускної кафедри, так і зі сторони потенційних роботодавців, а також існуючі між ними взаємозв'язки, конкурентоспроможність ОПП можна значно підвищити шляхом впровадження нових (конкретизованих) форм взаємозв'язків, які вже визначені на ОПП під час візної експертизи.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня відсутній. Аналіз наповнення компонентів ОПП, результати навчання і набуті компетентності відповідають вимогам сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій (бакалаврський РВО).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: 1. ОПП має унікальність у порівнянні з подібними освітніми програмами за спеціальністю 274 «Автомобільний транспорт», оскільки вона здійснюється з урахуванням аграрного контексту при експлуатації високотехнологічних транспортних засобів, інтелектуальних транспортних систем при збиранні врожаю, його транспортуванні та перевезенні екологічно небезпечних вантажів в складних дорожніх умовах. 2. Цілі освітньо-професійної програми та програмні результати навчання випливають із галузевого та регіонального контексту, який чітко прослідковується як в компонентах ОП, так і в програмних компетентностях. 3. Існують явні тенденції розвитку спеціальності і попит на випускників ОПП. Позитивні практики: 1. Потужна наукова школа, започаткована завідувачем кафедри професором Лебедєвим А.Т. (<http://logoskiv.com.ua/books/hpi/pdf/339.pdf>), дозволяє забезпечити принцип навчання через наукову діяльність працівників кафедри, виконання ними спільно із здобувачами вищої освіти дослідницької діяльності, продовжити розробку та впровадження пропозицій з підвищення якості освітнього процесу. 2. Започатковано співпрацю по залученні наявної виробничої бази і інфраструктури іноземних партнерів кафедри, які є представниками відомих світових виробників с/г техніки (<http://agrodep.kh.gov.ua/novini/na-bazi-hntusg-imeni-vasilenka-vidkrito-navchalno-naukoviy-tsentr-john-deere-training-center>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: відсутні. Недоліки: 1. Стейкхолдери (крім робочої групи за ОПП) не були залучені до формулювання цілей та програмних результатів навчання. 2. ОПП не в повному обсязі враховує досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Переглянути ОПП з метою усунення вказаних вище недоліків із врахуванням позицій та потреб усіх зацікавлених стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОПП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Виходячи зі змісту ОПП (http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/at_op_2019.pdf) та навчальних планів (http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/pl_at_pzso_2019.pdf) обсяг освітньої програми на основі ПЗСО складає 240 кредитів ЄКТС, обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, спрямованих на формування компетентностей, визначених ОПП складає 180 (тобто 75 % від загального обсягу ОП у кредитах). Обсяг у кредитах ЄКТС, що відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти складає 60 (тобто 25 % від загального обсягу ОП у кредитах). Такий обсяг ОПП та окремих освітніх компонентів у кредитах ЄКТС відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти в галузі знань 27 «Транспорт»,

спеціальність 274 «Автомобільний транспорт» щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти, зважаючи на відсутність стандарту. В ХНТУСГ обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів додатково регулюється Положенням про організацію освітнього процесу (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 6) та Положенням про формування варіативної складової навчальних планів освітніх програм (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 60).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОПП (http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/at_op_2019.pdf) надає загальну інформацію та необхідні реквізити ЗВО в якому реалізується, описує предметну область, визначає орієнтацію та фокус, встановлює придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, а також перелік компетентностей випускника, окреслює програмні результати навчання та ресурсне забезпечення її реалізації, розкриває освітні компоненти та їх логічну послідовність, у тому числі надає структурно-логічну схему їх вивчення, відображає форми атестації здобувачів і відповідність навчальних дисциплін компетентностям та результатам навчання, включає матрицю відповідності компетентностей освітнім компонентам та матрицю відповідності визначених стандартів компетентностей дескрипторам НРК, містить перелік нормативних посилань. Деталізоване вивчення ОПП та освітнього процесу показало, що освітні компоненти дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», ступінь вищої освіти – бакалавр, галузь знань 27 «Транспорт». Забезпечення компонентів ОП «Автомобільний транспорт» здійснюють багато кафедр ХНТУСГ, кафедра тракторів і автомобілів (<http://new.khntusg.com.ua/department/msm-tia>) – є випускова кафедра. Навчальні (робочі) програми дисциплін враховують (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak), що рівень кваліфікації за ОП «Автомобільний транспорт» відповідно до НРК, Європейської рамки кваліфікації (ЄРК) для навчання впродовж життя: перший (бакалаврський) рівень, сьомий рівень НРК. Зміст ОП відповідає предметній області, яка регламентується галузевими вимогами, які в свою чергу визначають стандарти компетентності, професійні стандарти.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Відповідно до відомостей про самооцінювання, самої ОПП «Автомобільний транспорт» (http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/at_op_2019.pdf), п.5. «Положення про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ» (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennja-pro-organizaciju-osvitnogo-procesu-hntusg.pdf>) та Положенням про формування варіативної складової навчальних планів освітніх програм (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/polozhennja-pro-formuvannja-variativnoi-skladovoi-navchalnih-planiv-osvitnih-program.pdf>), а також за результатами опитування фокус-групи зі складу здобувачів вищої освіти, було зроблено висновок, що ОПП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії (60 кредитів ЄКТС, що складає 25 %). Студенти мають змогу на основі загальноуніверситетського каталогу дисциплін за вибором студентів (<http://new.khntusg.com.ua/katalog-disciplin-zaviborom>) та навчальних дисциплін професійної та практичної підготовки (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak) здійснити формування індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ХНТУСГ діє організація навчання через різні форми: денна і заочна. За результатами опитування фокус-груп зі складу здобувачів вищої освіти, а також представників роботодавців було зроблено висновок, що ОПП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Загалом ОПП передбачає декілька видів практики, загальним обсягом 20 кредитів ЄКТС, що дозволяє у поєднанні із залученням студентів до різноманітних гуртків, які існують в Навчально-науковому інституті механотроніки і систем менеджменту (<http://new.khntusg.com.ua/institute/msm>), надати їм компетентності, відповідно до вимог ОПП. Для реалізації співпраці із підприємствами і підвищення якості фахівців, укладено договори з підприємствами про проходження різних видів практик, які внесені в каталог баз практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Специфіка ОПП передбачає в обов'язковому порядку формування у здобувачів соціальних навичок, тому зміст ОПП та робочих програм навчальних дисциплін направлений на набуття здобувачами вищої освіти необхідних соціальних навичок (Soft Skills). За даною ОПП є певний перелік дисциплін, що мають такі коди н/д (таблиця 2 ОПП) від ВС ЗП 1 до ВС ЗП 7, які забезпечують набуття здобувачами освіти соціальних навичок. Науково-педагогічний персонал на базі ХНТУСГ проходить підвищення кваліфікації (<http://new.khntusg.com.ua/institute/institut-pisljadiplommo-osviti>) за соціальними (українська мова, педагогіка, психологія, тощо) та професійними напрямками, які дозволяють впроваджувати в практику дисциплін елементи педагогічної майстерності, які направлені на формування у здобувачів соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Сукупність результатів навчання, які описані в ОПП загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями забезпечено динамічною комбінацією знань, умінь, навичок. Загальні та фахові компетентності відповідають дескрипторам НРК і наведені у таблицях (матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами ОПП). Загальні компетентності корелюються з описом відповідного рівня НРК. Випускником ОПП «Автомобільний транспорт», присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр автомобільного транспорту», що відповідає сьомому рівню НРК України. За відсутності професійного стандарту, зміст ОПП орієнтований на набуття тих компетентностей, які є основою кваліфікації можливих професій (Класифікатор професій ДК 003:2010).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Під час візду було підтверджено, що ОПП «Автомобільний транспорт» є міждисциплінарною. Для з'ясування завантаженості здобувачів за ОП в університеті проводяться опитування здобувачів, як у формі бесіди протягом освітнього процесу так і анкетування (<http://mtf.khntusg.com.ua/>, <http://surl.li/aulx>). Результати опитувань обговорюються на засіданнях кафедри. Також проводиться анкетування викладачів (http://mtf.khntusg.com.ua/news/anketa_vikladacha_osvitnikh_program_nni_msm/2019-12-23-1010). Детальне ознайомлення з ОПП, навчальним планом, відомостями, що викладені в таблицях до ОПП, та їх аналіз дозволило встановити, що зміст ОПП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності; освітні компоненти складають логічну взаємопов'язану систему; освітні компоненти дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. Підтверджено, що загальний бюджет навчального часу складає 240 кредитів ЄКТС (7200 годин), з яких обсяг аудиторних становить 3120 годин (43,33%), а обсяг самостійної роботи здобувачів разом із практичною підготовкою і написанням кваліфікаційної роботи становить 4080 год (разом 56,67%) (http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/pl_at_pzso_2019.pdf). Самостійна робота забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення конкретної навчальної дисципліни чи окремої теми: підручники, навчальні посібники, методичні матеріали, курси лекцій, практикуми, навчально-лабораторне обладнання, електронно-обчислювальна техніка тощо.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється в рамках ОПП «Автомобільний транспорт». Під час зустрічей з керівництвом та академічним персоналом було з'ясовано, що ЗВО розглядає можливість впровадження дуальної форми освіти. Наразі на теперішній час в ХНТУСГ запроваджуються заходи для подолання розриву між теорією і практикою, освітою і виробництвом та підвищенням якості підготовки та з урахуванням вимог роботодавців у формі налагодження співпраці у вигляді майстер-класів, лекцій та практичних занять (<http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/student-study/majster-klasi-lekcii-fahivciv-ta-robotodavciv>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: 1. Фокус і особливості ОПП – направленість на аграрний сектор. Позитивні практики: 1. ХНТУСГ згідно затвердженого цього року Положення про визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 53) надав можливість здобувачам вищої освіти зараховувати свої здобутки у неформальній освіті. 2. Наявні практики розширення кількості факультативних дисциплін, зокрема, іноземної мови, для реалізації здобувачів у міжнародному просторі і отримання будь-якої індивідуальної консультації і методичної допомоги від викладачів. 3. Науково-педагогічний персонал на базі ХНТУСГ проходить підвищення кваліфікації (<http://new.khntusg.com.ua/institute/institut-pisljadiplomnoi-osviti>) за соціальними (українська мова, педагогіка, психологія, тощо) та професійними напрямками, які дозволяють впроваджувати в практику дисциплін елементи педагогічної майстерності, які направлені на формування у здобувачів соціальних навичок.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: 1. Не в повній мірі використовується потенціал співпраці з роботодавцями та випускниками випускної кафедри, що значно уповільнює здобуття здобувачами вищої освіти навичок soft skills. Розвиток цих навичок для здобувачів вищої освіти це об'єктивна вимога ринку праці. Недоліки: 1. Не була використана процедура залучення учасників освітнього процесу (здобувачі, випускник випускної кафедри, роботодавці) до розробки та удосконалення ОПП. 2. В ОПП циклі загальної підготовки вибіркові компоненти не передбачають конкретних дисциплін, а тільки вказано спрямування дисциплін із набуттям конкретних результатів навчання (дисципліна соціально-правова, соціально-гуманітарна чи соціально-політична). Рекомендації щодо удосконалення: 1. Переглянути ОПП залучивши всі категорії учасників освітнього процесу з метою її удосконалення. 2. Вказати в ОПП конкретні дисципліни вибіркового компоненту для забезпечення вибору студентом індивідуальної освітньої траєкторії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОПП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ХНТУСГ <http://new.khntusg.com.ua/umovi-i-pravila-prijomu>. У додатку до Правил прийому є перелік усіх освітніх програм із зазначенням строку дії сертифікату (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/dodatok-7-zmini-do-pp-2020.pdf>). За результатами проведених бесід в фокус-групах із здобувачами вищої освіти та випускниками, отримано позитивні відгуки про доступність сайту при вступі на дану ОПП і роботу приймальної комісії.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому до ХНТУСГ розроблені Приймальною комісією ХНТУСГ відповідно до законодавства України, у тому числі Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/prijomunakaz1101912851203.pdf>). Вступ здобувачів вищої освіти на ОПП на основі ПЗСО здійснюється за сертифікатами ЗНО із принципом місце іде за студентом. Вступ здобувачів вищої освіти на основі ОКР «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами здачі фахового вступного випробування, яке проводиться у формі усного екзамену на основі наданих і доступних для здобувачів питань (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/274-n.pdf>). Програма вступних випробувань сформована гарантом освітньо-професійної програми та доцентом кафедри за даною спеціальністю. Питання зосереджені на конструкції автомобіля і здійсненні його технічного сервісу.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання вступників, отриманих в інших ЗВО, регулюється Правилами прийому до ХНТУСГ та «Положення про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 6.). Додатково чітко сформульовано процедури в «Положенні про Perezarahunnja navchalnih disciplin ta viznannya akademichnoi riznici» (http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/01/pol-nja_pro_porjadok_perezarahunnjana_navch_disc-n_1.pdf). У здобувачів вищої освіти ХНТУСГ є можливість для визнання результатів навчання в рамках міжнародної академічної мобільності, що визначено «Положення про академічну мобільність студентів та викладачів» (http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/01/pol-nja_pro_akad_mobilnist_st-tiv_ta_vikl-chiv.pdf) – за рахунок визнання результатів навчання з використанням європейської системи трансферу оцінок. На теперішній час на даній освітній програмі ще не було запитів (звернень) щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти чи закордоном.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ХНТУСГ має «Положення про визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті» (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennja-pro-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-u-neformalnij-osviti.pdf>), яке надає можливість здобувачам вищої освіти зараховувати свої здобутки у неформальній освіті. Це положення затверджено у 2020 році. Воно має чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Введення в дію зазначеного вище Положення склало передумови для подальшого послідовного дотримання під час реалізації освітньої програми процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Під час зустрічей з здобувачами, академічним персоналом, адміністративним персоналом та керівництвом ЗВО було визначено готовність закладу до застосування можливості визнання в ХНТУСГ результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. На момент візду ЕГ таких практик ще не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: 1. Академічна мобільність та визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, врегульовані відповідними нормативними документами ЗВО. Позитивні практики: 1. У додатку до Правил прийому є перелік усіх освітніх програм із зазначенням строку дії сертифікату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони: не виявлені. Недоліки: 1. Інформація щодо ОП на сайті ЗВО розосереджена (на різних сторінках). 2. При вступі на дану ОПП на основі ОКР «молодший спеціаліст» фахове вступне випробування має вигляд усного іспиту. Крім того сама програма випробування передбачає наявність у майбутнього здобувача результатів навчання, які на ОПП ще будуть вивчатися. Рекомендації щодо удосконалення: 1. На сайті вдало побудований розділ «Освіта», підрозділ «Освітні програми». При вході в цей підрозділ з'являються всі ОП ЗВО, а при вході в ОП завантажується pdf-файл з цією ОП. Було б доречно, щоб при вході в ОП на сторінці <http://new.khntusg.com.ua/osvita/osvitni-programi> замість завантаження pdf-файлу був вихід на сторінку ОП (за всіма рівнями освіти), а саме <http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at>. Сторінку кожної ОП, наприклад, http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak, можна удосконалити, а саме додати інформацію з розділів 1-4 ОПП, яка б була корисна для вступників. У тому числі, весь розділ 1 «Загальна інформація» та розділ 2 «Мета ОП», з розділу 3 «Характеристика ОП» - опис предметної області та особливості програми і т.д. Також на сторінках ОП можна робити гіперпосилання на умови вступу. 2. При вступі на дану ОПП на основі ОКР «молодший спеціаліст» фахове вступне випробування доречно проводити у вигляді тестового контролю. 3. Слід переглянути перелік дисциплін, питання з яких виносяться на фахове вступне випробування, ввести дисципліни, які вступники вивчали в коледжі, наприклад, технічна механіка, ВСТВ.

Рівень відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до ОПП та визнання результатів навчання знаходиться на достатньому рівні та всі підкритерії підтверджено необхідними положеннями та документами, які є у вільному доступі. Виявлені недоліки є несуттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:**1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.**

Форми та методи навчання і викладання визначені в «Положенні про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 6.) та «Положення про формування варіативної складової навчальних планів освітніх програм» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 60), які сприяють досягненню програмних результатів навчання. Зазначене вище було неодноразово підтверджено (з використанням методу перехресних запитань) у ході зустрічей із здобувачами освіти, випускниками ОПП та науково-педагогічними працівниками. Здобувачі ХНТУСГ мають змогу формувати індивідуальну освітню траєкторію з урахуванням власного творчого потенціалу, особистісного росту та своїх професійних інтересів. Здобувачі освіти на зустрічі відзначили, що освітній процес відповідає їх інтересам та потребам, вони хотіли б бути залучені до формування змін до ОПП. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ», викладачі з метою врахування думки здобувачів щодо якості та об'єктивності системи оцінювання, проводять періодичні опитування здобувачів (у складці студентське життя «Анкета студентів» <http://mf.khntusg.com.ua/>, <http://surl.li/aulx>). Відтак, форми навчання і викладання в межах ОПП загалом відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічі зі здобувачами було підтверджено, що інформацію щодо цілей та очікуваних результатів навчання, а також критерії оцінювання, повідомляють здобувачам викладачі на першому занятті з кожної дисципліни. Експертам були продемонстровані робочі програми з усіх дисциплін як нормативної, так і варіативної складової. Здобувачі вищої освіти мають повний доступ до: - змісту ОПП (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/osvitni-programi>); - робочих програм з усіх дисциплін (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak); - графіку навчального процесу (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/grafiki-navchalnogo-procesu>), - робочого навчального плану (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak). Така інформація оприлюднюється до початку навчання за ОПП. ОПП розміщена на сайті ХНТУСГ (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/osvitni-programi>) і містить необхідну інформацію про компоненти, результати навчання. Для отримання інформації про розклад занять та можливі зміни у ньому здобувачі користуються розкладом (<http://new.khntusg.com.ua/studentam/rozklad-zanjat/nni-msm-rozklad-zanjat>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час знайомства з матеріально-технічною базою, лабораторним фондом та інфраструктурою університету було підтверджено можливість поєднання навчання і досліджень на практиці. Потужна наукова школа (<http://logoskiev.com.ua/books/hpi/pdf/339.pdf>) на кафедрі автомобілів і тракторів (<http://new.khntusg.com.ua/department/msm-tia>), дозволяє забезпечити принцип навчання через наукову діяльність працівників кафедри. На кафедрі успішно працюють студентські конструкторські бюро (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/polozhennja-pro-studentske-tovaristvo.pdf>). Результати досліджень здобувачів та їх керівників заслуховуються на постійно діючих конференціях (<http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/scientific-activity/conferences>, <http://mf.khntusg.com.ua/files/vsniki/rozrobki/2019.pdf>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час викладання навчальних дисциплін викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі результатів власних наукових досягнень і сучасних практик у галузі «Транспорт» (<http://dspace.khntusg.com.ua/>). Оновлення, перегляд та затвердження ОПП здійснюється на основі вимог пунктів «Положення про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 6.). Викладачі ОПП «Автомобільний транспорт» оновлюють зміст, що підтверджено протоколами: - засідання кафедри «Тракторів і автомобілів»: №1 від 29.08.2018, №7 від 18.02.2019, №8 від 28.03.2019, №10 від 07.06.2019; - засідання Вченої ради ННІ механотроніки і систем менеджменту: №7 від 19.02.2019, №8 від 18.03.2019, №5 від 23.01.2020.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

В ході візду підтверджена актуальність угод, укладених в рамках міжнародних проектів (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/nashi-partneri>). Працівники ЗВО залучені до виконання міжнародних проектів, результати яких використовуються під час перегляду структури та змісту своїх ОПП. НПП та здобувачі широко використовують міжнародні інформаційні ресурси та бази даних, які знаходяться у вільному доступі в мережі Інтернет. В ХНТУСГ створені та плідно працюють Україно-китайський центр (<http://new.khntusg.com.ua/mizhnarodna-dijalnist/mizhnarodni-studentski-konkursi/kitaj>) та Українсько-польський аграрно-технічний центр (<http://new.khntusg.com.ua/mizhnarodna-dijalnist/mizhnarodni-studentski-konkursi/ukrainsko-polskij-agrarno-tehnichnij-centr>). Викладачам створюється можливість викладати та проходити стажувань за кордоном. Інтеграція викладача до міжнародного освітнього простору забезпечує підвищення фахових та викладацьких здібностей. За період існування ОПП викладачі Анастасєєва О.А., Бабай Л.В., Антощенкова В.В., Панкова О.В., Антощенко Р.В. пройшли стажування у Болгарії (Varna University of Management) та Польщі (WSB University). На 2020 рік заплановано стажування Шевченко І.О., Калініна Є.І. та Шуляка М.Л. Для здобувачів існують програми закордонних практик в країнах Європейського союзу, зокрема, здобувач вищої освіти за спеціальністю ОПП Аксьонов В.О. проходив практику в Німеччині. На 2020-2021 роки запланована поїздка для студентів до Німеччини за програмою «Studienreisen» в рамках проекту Truck 2030.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:**Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.**

Сильні сторони: 1. Наявна наукова школа, яка дозволяє забезпечити принцип навчання через наукову діяльність працівників кафедри із залученням здобувачів вищої освіти. 2. Функціонування студентських конструкторських бюро дозволяє залучати найкращих студентів для наукової роботи і продовження навчання на інших рівнях вищої освіти. Позитивні практики: 1. Під час освітнього процесу для набуття практичних навичок використовуються бази профільних підприємств та організацій, в тому числі і лабораторії. Започатковано співпрацю по залученні наявної виробничої бази і інфраструктури іноземних партнерів кафедри, які є представниками відомих світових виробників СГ техніки.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. Форми і методи навчання і викладання вимогам студентоцентрованого підходу відповідають не в повній мірі, але ЗВО вживає відповідних заходів для удосконалення навчального процесу. Недоліки: 1. Відсутність розповсюджених практик міжнародної академічної мобільності студентів ОПП (зважаючи на велику кількість договорів між університетом і закордонними підприємствами і закладами). Рекомендації: 1. Керівництву випускної кафедри впровадити в свою діяльність принципи наукового менеджменту, що дозволить реалізувати ряд пунктів чинних внутрішніх та міжнародних угод ЗВО, у тому числі підвищити рівень і кількість стажувань НПП та здобувачів вищої освіти, покращити матеріально-технічну базу кафедр, на якій здійснюється навчання за даною ОПП, тощо. 2. Розширити анкети зворотного зв'язку, включивши в опитувальники низку перехресних та відкритих запитань.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання та викладання за ОП є на достатньому рівні та загалом відповідають вимогам Критерію 4. Недоліки є, але вони несуттєві.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

На всі дисципліни, які є компонентами ОПП, розроблені силабуси. В них визначені форми контрольних заходів (методи оцінювання) та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти (підсумкова оцінка). В розділі 2 «Перелік компонент освітньої програми» ОПП зазначена форма підсумкового контролю. ОПП та силабуси розміщені на сайті Університету (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak). Сайт ХНТУСГ гарно структурований, висвітлює всі сфери діяльності Університету, надає можливість ознайомлення з документами ЗВО, що робить його зручним у використанні. Таким чином здобувачі вищої освіти закладу мають заздалегідь і в постійному режимі доступ до ознайомлення з формами контрольних заходів та критеріями оцінювання здобувачів вищої освіти. Аналіз ОПП та силабусів показав, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими дозволяють встановити досягнення здобувачем результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому. У ході зустрічей із здобувачами освіти і зустрічей з науково-педагогічними працівниками підтверджено (з використанням методу перехресних запитань), що, по-перше, викладачами на перших заняттях з кожної дисципліни проводиться збір інформації щодо чіткості та зрозумілості критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів. По-друге, для здобувачів освіти на кафедрах проводиться консультації щодо процедури та вимог екзаменів підсумкової атестації. Здобувачі зазначили, що випадків незрозуміння та непогодження з оцінкою своєї роботи не мали.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти України за спеціальністю ОПП 274 «Автомобільний транспорт» для першого (бакалаврського) рівня відсутній.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє три Положення, які в сукупності регламентують правила проведення контрольних заходів (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п.14,15,19). Ці положення вміщують зрозумілі правила проведення контрольних заходів. Так, «Положення про проведення поточного та семестрового контролю» регламентує вимоги до організації та проведення контролю результатів навчання студентів, а також ліквідації академічних заборгованостей. «Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти» регламентує процедуру створення та організації роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів, що в повній мірі забезпечує об'єктивність екзаменаторів. «Положення про проведення ректорського контролю знань студентів» регламентує проведення перевірки якості підготовки фахівців на будь-якому етапі освітнього процесу (це одночасно перевірка якості діяльності викладача і якості організації навчального процесу), основним результатом якого є професійна компетентність випускника. Для розгляду скарг та оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів в ЗВО створена етично-фахова комісія (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п.13). Підтверджено, що усі учасники освітнього процесу ознайомлені з процедурою оскарження результатів контрольних заходів, здобувачі звертаються до етично-фахової комісії, і визначена процедура сприяє врегулюванню конфлікту інтересів (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п.25).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначені в: «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу», «Положення про перевірку наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних робіт на наявність академічного плагіату» (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п. 17, 20). Здобувачі та НПП мають достатній рівень обізнаності щодо процедур дотримання академічної доброчесності. Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації ОПП. Експертній групі були продемонстровані результати використання технічних інструментів перевірки на плагіат. Було з'ясовано, що керівництво ЗВО приділяє значну увагу удосконаленню системи якості Університету, в основу якої покладено принципи академічної доброчесності, відкритості освітнього процесу, його єдності, доступності, сприяння сталому розвитку, тощо. ХНТУСГ популяризує академічну доброчесність, у тому числі висвітлює відповідну інформацію на сайті (<http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/quality-education/integrity>), НПП проводить консультування щодо вимог з написання наукових робіт із наголошенням на принципах самостійності, коректного використання інформації з інших джерел та уникнення плагіату, а також правил опису джерел та оформлення цитувань. Слабкою стороною є те, що в Університеті остаточно не визначено яку саме систему перевірки на плагіат використовувати як основну.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: 1. Керівництво ЗВО приділяє значну увагу удосконаленню системи якості Університету, в основу якої покладено принципи академічної доброчесності, відкритості освітнього процесу, його єдності, наступності і доступності, сприяння сталому розвитку, тощо. Позитивна практика: 1. На всі дисципліни, які є компонентами ОПП, розроблені силабуси. 2. Силабуси ХНТУСГ знаходяться у відкритому доступі.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: 1. В Університеті остаточно не визначено яку саме систему перевірки на плагіат використовувати як основну. Недоліки: відсутні. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Рекомендується остаточно визначитися яку саме систему перевірки на плагіат офіційно використовувати в ХНТУСГ та оформити контракти на виконання перевірки запланованого обсягу робіт (з врахуванням попереднього досвіду). 2. Рекомендувати здобувачам вищої освіти та науково-педагогічним працівникам для попередньої перевірки на плагіат своїх робіт використовувати сервіс перевірки наукових текстів Unicheck; 3. В процедурі оскарження результатів контрольних заходів передбачити неможливість зниження оцінки.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та діяльність за цією освітньою програмою повністю відповідає визначеному критерію, недоліки відсутні.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно з інформацією, наданою у відомостях про самооцінювання та інформацією, отриманою під час візду ЕГ, встановлено відповідність академічної та/або професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми. На кафедрі тракторів і автомобілів, яка є випускною кафедрою, існує потужна наукова школа, започаткована завідувачем кафедри професором Лебедєвим А.Т. (<http://logoskiev.com.ua/books/hpi/pdf/339.pdf>). Рівень кваліфікації викладачів підтверджується наявними дипломами про вищу освіту, дипломами про науковий ступінь, атестатами про вчене звання, посвідченнями та свідоцтвами про підвищення кваліфікації (стажування) за профілем ОПП. Аналіз зведеної інформації про викладачів ОПП, яка надана в «Відомості про самооцінювання освітньої програми», та результати опитування викладачів, здобувачів вищої освіти і випускників випускної кафедри показали, що академічна та професійна кваліфікація НПП, які задіяні у реалізації ОПП, забезпечує досягнення цілей ОПП та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

В ЗВО діє чітка та прозора процедура конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija/8915-2>). Перелік вакантних посад розміщується на сайті Університету та в ЗМІ. «Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ХНТУСГ та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija/8915-2>) визначає механізм та умови проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад. Прозорість процедури конкурсного відбору підтверджено при опитуванні НПП, які задіяні до реалізації ОПП і були присутні на відповідній зустрічі. При відборі НПП враховується їх рівень професіоналізму, що в повній мірі дозволяє забезпечити освітній процес за відповідною ОПП. Так, наприклад, укладання трудового договору з кандидатом на посаду, який не опублікував публікації в наукових виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus і/або Web of Sciens, здійснюється виключно на 1 рік. З метою організації конкурсу на заміщення вакантних посад НПП в ХНТУСГ створена конкурсна комісія (КК). «Положення про конкурсну комісію при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Васеленка», наказ про створення КК та рішення КК розміщені у відкритому доступі на сайті ЗВО (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija/8915-2/trishennja-konkursnoi-komisii>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Випускна кафедра залучає роботодавців (ТОВ «АГРИСТАР», «MANN+HUMMEL», «CASTROL», ТОВ «ТЛА» та інш.), що здійснюють діяльність у сфері автотранспортних послуг, до реалізації освітнього процесу, використовуючи їх виробничий потенціал для практичного навчання здобувачів вищої освіти (підтверджено договором про співпрацю). Відповідно до договорів на проходження виробничих практик здобувачами за даною ОПП сформовано каталог баз практик ХНТУСГ (<http://193.105.7.210:8181/sites/default/files/2019/%D0%91%D0%B0%D0%B7%D0%B8%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%2005.11.2019.pdf>). На базі ТОВ «Укрфармінг» створено філіал кафедри тракторів і автомобілів (підтверджено договором). Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу підтверджено на зустрічах: із здобувачами вищої освіти; із випускниками випускної кафедри; із роботодавцями. Для підтвердження участі роботодавців в організації та реалізації освітнього процесу експертній комісії для ознайомлення було надано «Положення про експертну раду роботодавців у ННІ МСМ», а також протоколи засідань кафедри тракторів і автомобілів. В 2019 р. за участі роботодавців ЗВО проведено Всеукраїнський кар'єрний студентський фестиваль та ярмарок вакансій (<http://old.khntusg.com.ua/uk/node/1670>). Постійну інтеграцію освітньої складової з професійним середовищем забезпечує проведення щорічного регіонального свята «День механіка» (<http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/den-mehanika>).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Викладання навчальних дисциплін за даною ОПП забезпечується НПП, які нині на постійній основі працюють в Університеті та мають значний досвід практичної роботи на машинобудівних та автотранспортних підприємствах (проф. Лебедєв А.Т., проф. Шуляк М.Л., доц. Шевченко І.О., доц. Манойло В.М., ас. Бажинова Т.О.). До проведення лекційних та практичних занять за даною ОПП залучаються професіонали-практики, які є представниками ТОВ «АГРИСТАР», ТОВ «Укрфармінг», ТОВ «ТЛА» та інші. На зустрічі із експертною групою, представники роботодавців засвідчили, що позитивно відносяться до співпраці із ЗВО та розглядають можливості її розширення в контексті викладання дисциплін за даною ОПП.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток НПП здійснюється у відповідності до «Положення про підвищення кваліфікації та стажування НПП, аспірантів і співробітників структурних підрозділів університету» (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п. 18). Основними формами підвищення кваліфікації в університеті є: курси підвищення кваліфікації, стажування у закладах вищої освіти, індивідуальне підвищення кваліфікації через навчання в аспірантурі, докторантурі та захист дисертаційних робіт, участь в міжнародних та всеукраїнських заходах. Метою підвищення кваліфікації НПП є вдосконалення професійної підготовки шляхом поглиблення і розширення професійних знань, умінь і навичок, набуття особою досвіду виконання додаткових завдань і обов'язків у межах спеціальності та ОПП. У НПП Університету є можливість підвищувати кваліфікацію на базі ХНТУСГ (<http://new.khntusg.com.ua/institute/institut-pisljadiplomnoi-osviti>) за соціальними (українська мова, педагогіка, психологія, тощо) та професійними напрямками. За період існування ОПП викладачі Анастасєва О.А., Бабай Л.В., Антощенкова В.В., Панкова О.В., Антощенко Р.В. пройшли стажування у Болгарії (Varna University of Management) та Польщі (WSB University). На 2020 рік заплановано стажування Шевченко І.О., Калініна Є.І. та Шуляка М.Л. Проходження стажування та підвищення кваліфікації НПП підтверджено сертифікатами та свідоцтвами про підвищення кваліфікації, які були представлені для ознайомлення експертній комісії.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ХНТУСГ стимулює розвиток викладацької майстерності шляхом матеріального і морального заохочування, а також формування умов праці, які спонукають розвиток викладацької майстерності. Так, колективним договором ЗВО (<http://new.khntusg.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/kolektivnij-dogovor-2015-2020-r-r.pdf>) передбачено матеріальне стимулювання творчої праці, педагогічного новаторства та викладацької майстерності викладачів. Матеріальне стимулювання здійснюється згідно з «Положенням про преміювання та надання матеріальної допомоги співробітникам ХНТУСГ» (додаток до Колективного договору). НПП отримують матеріальні та моральні заохочення за результатами своєї роботи, яка оцінюється під час атестації науково-педагогічних працівників (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 4), під час проведення щорічного конкурсу «Кращий куратор», за результатами рейтингового оцінювання діяльності кафедр за результатами роботи протягом навчального року (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 11). Одним із елементів моніторингу рівня професійного розвитку викладачів в університеті є система планування та проведення відкритих занять, звітування кафедр за навчальний рік.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: 1. На кафедрі тракторів і автомобілів, яка є випускною кафедрою, існує потужна наукова школа, започаткована завідувачем кафедри професором Лебедєвим А.Т. (<http://logoskiv.com.ua/books/hpi/pdf/339.pdf>). Позитивна практика: 1. Укладання трудового договору з кандидатом на посаду, який не опублікував публікації в наукових виданнях, що індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus і/або Web of Sciens, здійснюється виключно на 1 рік. 2. «Положення про конкурсну комісію при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Васеленка», наказ про створення конкурсної комісії та рішення конкурсної комісії розміщені у відкритому доступі на сайті ЗВО. 3. У НПП Університету є можливість підвищувати кваліфікацію на базі ХНТУСГ за соціальними (українська мова, педагогіка, психологія, тощо) та професійними напрямками. 4. НПП, які задіяні у процесі підготовки здобувачів за даною ОП, мають значний досвід практичної роботи на підприємствах автотранспортної галузі. 5. До реалізації освітнього процесу долучаються роботодавці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: 1. В рамках ОПП не в повній мірі використовується потенціал залучення роботодавців до наукового процесу та підвищення кваліфікації викладачів. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Завідувачу кафедри впровадити додаткові заходи щодо залучення роботодавців до наукового процесу та підвищення кваліфікації викладачів. 2. Випускній кафедрі використати унікальність ОПП та існуючі людські ресурси створити на базі ОПП (через Інститут післядипломної освіти ХНТУСГ, який здійснює підвищення кваліфікації) у співпраці із світовими лідерами, які випускають, сільськогосподарську техніку, Центр підвищення кваліфікації за напрямом ОПП. Реалізувати це можна наступним чином. 1 етап: підписати відповідний договір з світовими лідерами, які випускають, сільськогосподарську техніку. 2 етап: НПП випускної кафедри пройти стажування за профільними напрямками на базі світових лідерів, які випускають, сільськогосподарську техніку. Результатом цього стажування повинні бути відповідні Програми підвищення кваліфікації, які будуть адаптовані для фахівців України та науково-методичні матеріали дисциплін ОПП. 3 етап: удосконалити ОПП враховуючи результати стажування НПП. 4 етап: Інституту післядипломної освіти ХНТУСГ впровадити тренінги з підвищення кваліфікації за розробленими програмами, попередньо популяризувавши ці тренінги серед випускників, роботодавців та інших зацікавлених сторін.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Якісний склад НПП, система конкурсного добору викладачів та їх професійного розвитку, залученість роботодавців до освітнього процесу забезпечують досягнення цілей та програмних результатів навчання. ОПП загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази університету було встановлено, що інформація щодо фінансових та матеріально-технічних ресурсів, яка надана ЗВО у «Відомості про самооцінювання освітньої програми» достовірна. Наявні в ХНТУСГ матеріально-технічні ресурси є достатніми для досягнення здобувачами програмних результатів навчання за ОПП. Відвідування експертною групою навчальних аудиторій, бібліотеки, ідальні, санітарно-технічних приміщень свідчить про те, що матеріально-технічна база Університету підтримується на належному рівні та постійно оновлюється задля забезпечення досягнення здобувачами програмних результатів навчання. В навчальних аудиторіях, де відбуваються заняття з дисциплін ОПП, встановлено мультимедійне обладнання. Комп'ютерна класи обладнано комп'ютерною технікою, на комп'ютерах встановлено ліцензійне програмне забезпечення. Обладнання навчальних лабораторій задовольняє потребам ОПП. Фонд бібліотеки регулярно оновлюється друкованими виданнями та літературою в електронній формі, у тому числі науково-методичними матеріалами (<https://library.khntusg.com.ua/>). З кожної навчальної дисципліни ОПП розроблені силабуси (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Результати спілкування із викладачами, студентами та випускниками підтвердили високий рівень задоволення інфраструктурою та інформаційними ресурсами ЗВО. На зустрічах із групами стейкхолдерів та під час огляду матеріально-технічної бази було встановлено, що викладачі і студенти мають вільний та безоплатний доступ до мережі інтернет, бібліотеки та спортивних секцій, а також інших ресурсів, необхідних для збалансованого навчання, викладацької та наукової діяльності. Репозитарій бібліотеки, літопис ХНТУСГ, бібліометрика знаходиться у відкритому доступі (<http://new.khntusg.com.ua/biblioteka>). Викладачі та студенти мають доступ до бібліотечного фонду, у тому числі до навчально-методичних матеріалів з навчальних дисциплін ОПП, з особистого кабінету. Це в повній мірі забезпечує інформаційні потреби викладачів та здобувачів вищої освіти (<https://library.khntusg.com.ua/>). Анотації монографій, підручників, навчальних посібників на час візної акредитації не надавалися на сайті Університету у вільному доступі, що робить ці роботи обмежені для використання поза ХНТУСГ. Але керівництво ЗВО підтримало ідею надавати анотації зазначених вище робіт у відкритому доступі, що планується найближчим часом впровадити в Університеті.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти підтверджується документами про відповідність приміщень та матеріально-технічної бази санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, а також нормам з охорони праці. Огляд матеріально-технічної бази показав, що відповідальним особам за пожежну безпеку та охорону праці в лабораторних приміщеннях, які використовуються в рамках ОПП, необхідно провести поза планову перевірку щодо наявності відповідних журналів з техніки безпеки, засобів первинного захисту, тощо. Результати зустрічі із здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням показали задоволеність здобувачів вищої освіти освітнім середовищем, його безпечністю для їх життя і здоров'я. Як зазначили студенти, атмосфера в ЗВО не сприяє розвитку та поширенню конфліктних ситуацій. В університеті функціонує психологічна служба, яка готова надати допомогу всім бажаним, а також проводить профілактичні бесіди задля попередження конфліктних ситуацій. Студентське самоврядування постійно організовує різноманітні свята, конкурси, флешмоби з метою задоволення інтересів та урізноманітнення дозвілля здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Впроваджена в ХНТУСГ система менеджменту якості у сфері надання освітніх послуг забезпечує високий рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, що підтверджується змістом наповненням нормативно-методичних документів ЗВО (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>). Для підтримки здобувачів, задоволення їх потреб та інтересів в ЗВО функціонує комітет у справах молоді і спорту та психологічна служба (<http://new.khntusg.com.ua/units/pidrozdiil>). Здобувачі підтвердили, що в них є взаємодія із працівниками відповідних структурних підрозділів університету, НПП та адміністрацією ЗВО (безпосередня або через представників студентського самоврядування); вони користуються відповідною підтримкою, задоволені рівнем навчання та вкладання. Студенти щодня мають змогу отримувати актуальну інформацію з інформаційних стендів та дошок оголошень, розміщених у навчальних приміщеннях університету, яка також дублюється на офіційному сайті університету, в окремих випадках найбільш термінову інформацію до відома здобувачів доводять викладачі та куратори. Студентське самоврядування представляє інтереси здобувачів на Вчених радах університету, інститутів та факультетів і діє відповідно до «Положення про студентське самоврядування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка», яке оприлюднено на сайті університету (<http://new.khntusg.com.ua/studentam/studentske-samovrjaduvannja>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Створені в ЗВО умови для реалізації права на освіту осіб з особливими потребами мають декілька напрямів. Це, зокрема, організаційно-технічні умови (пандуси, у тому числі мобільні, поручні для користування сходами та ін.), лікувально-реабілітаційні (заняття з лікувальної фізкультури, психологічна допомога, тощо) та інформаційно-консультативні (можливість безкоштовного дистанційного навчання за системою Moodle: <http://m2.khntusg.com.ua/>; консультації через різні засоби зв'язку та ін.). Також в університеті розроблено «Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ХНТУСГ» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 36). На ОПП не навчаються особи з особливими потребами. Приміщення, які використовуються в рамках ОПП, не задовольняють вимогам навчання осіб, які переміщуються на візках.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

В ЗВО наявні чіткі та зрозумілі процедури вирішення конфліктних ситуацій, які регламентує «Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій учасників освітнього процесу» (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п. 25). Діяльність університету спрямована переважно на запобігання конфліктних ситуацій, що є основними цілями діяльності етично-фахової комісії (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п. 13), завданням якої – розгляд звернень, скарг і повідомлень студентів та НПП чи інших зацікавлених сторін. Значну роль у запобіганні конфліктних ситуацій відіграє психологічна служба Університету, яка проводить тренінги, опитування та надає консультації. ЗВО щороку залучає представників Національної поліції (проводять акції, спрямовані на попередження конфліктів). В Університеті діє Антикорупційна програма (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 23). Під час візної акредитації встановлено, що студенти та НПП ознайомлені із політикою Університету та процедурами вирішення конфліктних ситуацій в закладі. Серед здобувачів вищої освіти за ОПП конфліктних ситуацій не виникало. В цілому по Університету конфліктні ситуації мали місце, звернення до етично-фахової комісії були. Всі конфлікти вирішені, етичні норми витримані. Представники студентського самоврядування навели ряд прикладів, які говорять про дієву процедуру вирішення конфліктних ситуацій при якій не має тиску на жодну із сторін і відсутні будь-які можливі побічні наслідки звернень.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: 1. Для підтримки здобувачів, задоволення їх потреб та інтересів в ЗВО функціонують комітет у справах молоді і спорту та психологічна служба. Позитивні практики: 1. В ЗВО впроваджена така процедура вирішення конфліктних ситуацій, при якій не має тиску на жодну із сторін і відсутні будь-які можливі побічні наслідки звернень, що підтверджує демократизм закладу та дієву систему менеджменту якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: 1. Правила прийому не визначають можливість (обмеження) навчання за освітніми програмами особами з особливими освітніми потребами. Так, наприклад, приміщення, які використовуються в рамках ОПП, не задовольняють вимогам навчання осіб, які переміщуються на візках. Недоліки: 1. Анотації монографій, підручників, навчальних посібників НПП на час візної акредитації не надавалися на сайті Університету у вільному доступі, що робить ці роботи обмежені для використання поза ХНТУСГ. Але керівництво ЗВО підтримало ідею надавати анотації зазначених вище робіт у відкритому доступі, що планується найближчим часом впровадити в Університеті. 2. Незадовільна робота відповідальних осіб за пожежну безпеку та охорону праці в лабораторних приміщеннях, які використовуються в рамках ОПП. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Анотації монографій, підручників, навчальних посібників НПП надавати на сайті

Університету у вільному доступі. 2. Відповідальним особам за пожежну безпеку та охорону праці в лабораторних приміщеннях необхідно провести поза планову перевірку щодо наявності відповідних журналів з техніки безпеки, засобів первинного захисту, тощо.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

В цілому освітнє середовище та матеріально-технічна база за даною ОПП задовольняють потреби здобувачів вищої освіти. Всі підкритерії мають відповідні підтвердження. Недоліки не впливають на якість підготовки фахівців за ОП.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ХНТУСГ існують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, які визначені наступними документами ЗВО: «Статут Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 1); «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка» (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п. 12); «Положення про гаранта освітньої програми» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, 54). Проведені опитування та аналіз інформації, яка надана на офіційному сайті ХНТУСГ, підтвердили, що ЗВО дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Експертній групі були надані витяги з протоколів засідань кафедри, вченої ради Університету (<http://new.khntusg.com.ua/vchena-rada>), на яких було розглянуто та затверджено зміни до освітньо-професійної програми, що акредитується.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Положення здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати бесіди із здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування, НПП та адміністративним персоналом Університету свідчать, що здобувачі вищої освіти залучаються до процесу перегляду ОПП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти. Це відбувається шляхом врахування думок здобувачів, які отримані через анкетування (<http://surl.li/aulx>), та участі представників студентського самоврядування у вченій раді Навчально-наукового інституту механотроніки і систем менеджменту (ННІ МСМ) та вченій раді Університету. На ознайомлення експертній групі були представлені Протоколи ННІ МСМ та вченої ради ХНТУСГ, в яких загальними фразами зазначається про необхідність врахування висловлених студентами побажань під час перегляду ОПП, однак в чому конкретна суть таких побажань не вказано. Діяльність студентського самоврядування регламентує «Положення про Студентське самоврядування Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка» (<http://new.khntusg.com.ua/studentam/studentske-samovrjaduvannja>). Здобувачі вищої освіти під час зустрічі з експертами відмітили, що ЗВО періодично проводить опитування, а також анкетування на сайті університету відносно їх задоволеності рівнем надання освітніх послуг та реалізації цілей і програмних результатів навчання за ОПП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічі з роботодавцями, було встановлено, що останні зацікавлені в фахівцях зі спеціальності «Автомобільний транспорт» (саме за даною ОПП), мають своє бачення щодо фахових компетенцій здобувачів, проте до розробки та удосконалення ОПП вони не долучались в необхідній мірі. В освітньому процесі є систематичність і постійність взаємодії з роботодавцями, оскільки вони безпосередньо залучені в практичній складовій ОПП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випуску здобувачів вищої освіти за ОПП ще не проводилось, на зустріч були запрошені випускники випускової кафедри зі спорідненої спеціальності. Присутні на зустрічі випускники повідомили, що підтримують особисті відносини з більшістю викладачів кафедри та надають практичну й консультаційну допомогу за їх потреби. Збір інформації щодо працевлаштування та кар'єрного росту випускників здійснюється кафедрою. З 21.02.2020 на базі ЗВО створено Асоціацію випускників ХНТУСГ (<http://new.khntusg.com.ua/unit/centr-pracevlashtuvannja/asociacija-vipusknikov>), яка об'єднуватиме зусилля випускників Університету всіх поколінь та друзів Університету щодо збереження та примноження його традицій і духовних цінностей. Одним із головних завдань Асоціації випускників є сприяння в реалізації навчальних, наукових, соціально-економічних і виробничих проєктів розвитку Університету, захист законних соціальних, економічних, творчих та інших інтересів її членів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Аналіз нормативно-правових актів та документів ХНТУСГ показав, що Університет приділяє значну увагу Системі забезпечення якості закладу, ця система реалізована та постійно удосконалюється у всіх сферах освітнього процесу і направлена на якість надання послуг, які ґрунтуються на принципі студентоцентризму. З метою забезпечення якості закладу в ХНТУСГ впроваджена система менеджменту якості (<http://new.khntusg.com.ua/unit/sistema-menedzhmentu-jakosti>). Існуючі засади та інструментарій системи управління якістю ХНТУСГ забезпечують вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності. У п. 13 «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка» (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/organizacija-osvitnogo-procesu>, п. 12) визначена система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, яка також направлена на реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП є первинною. На момент акредитації ОПП в ХНТУСГ було проведено чотири акредитації: ОП «Екологія» (другий рівень вищої освіти); ОП «Агрономія» (другий рівень вищої освіти); ОП «Публічне управління та адміністрування» (другий рівень вищої освіти); ОП «Автомобільний транспорт» (другий рівень вищої освіти) - (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/akreditacija>). Значна кількість зауважень та пропозицій, які були сформульовані під час попередніх акредитацій, оперативно враховані ХНТУСГ. Створено новий прогресивний сайт Університету, а також розроблені (оновлені) наступні документи (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publicna-informacija>, п. 52, п. 53, п. 54, п. 56, п. 59, п. 60): 1) Положення про асоціацію випускників Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка; 2) Положення про визнання результатів навчання отриманих в неформальній освіті; 3) Положення про гаранта освітньої програми 4) Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій учасників освітнього процесу; 5) Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу. 6) Положення про формування варіативної складової навчальних планів освітніх програм. ХНТУСГ врахував зауваження щодо вибіркової компоненти ОПП, які раніше передбачали блокову систему вибору дисциплін. В результаті було запроваджено розширений перелік дисциплін базової та професійної підготовки, включених до вибіркової компоненти (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

За результатами проведених зустрічей з різними групами стейкхолдерів виявлено, що в академічній спільноті університету спостерігається достатній рівень комунікації серед учасників освітнього процесу, налагоджені певні зв'язки, взаємодія та взаєморозуміння, а отже, сформована культура якості, яка уможливіє розвиток, удосконалення ОПП та освітньої діяльності за ОПП. Культура якості вищої освіти ХНТУСГ забезпечується Системою менеджменту якості (<http://new.khntusg.com.ua/unit/sistema-menedzhmentu-jakosti>), яка включає: здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, аналіз успішності здобувачів ОПП, забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у ході реалізації освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: 1. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми має оперативний характер. Значна кількість зауважень та пропозицій, які були сформульовані під час попередніх акредитацій інших освітніх програм, за короткий термін враховані в ОПП, також створено новий прогресивний сайт Університету та розроблено (оновлено) ряд важливих документів ХНТУСГ. Позитивні практики: 1. У ХНТУСГ існує та Асоціації випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: 1. Відсутність в ЗВО Положення про розробку, затвердження, перегляд та припинення дії освітніх програм. Недоліки: 1. Здобувачі, випускники та роботодавці до розробки та удосконалення ОПП не долучались в необхідній мірі. Рекомендації щодо удосконалення: 1. Розробити в ЗВО окреме Положення про розробку, затвердження, перегляд та припинення дії освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОПП загалом відповідає визначеному критерію, Гарант ОПП та адміністрація ЗВО розпочали впровадження заходів щодо ліквідації зазначеного недоліку.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначені документами ЗВО, які згруповані і розміщені на сайті ХНТУСГ у підрозділі «Публічна інформація» розділу «Університет» (<http://new.khntusg.com.ua/universitet/publiczna-informacija>) – 62 документа та у підрозділі «Організація освітнього процесу» розділу «Освіта» - 26 документів. Основними з яких є: «Статут Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка», «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному технічному університеті сільського господарства імені Петра Василенка», «Антикорупційна програма ХНТУСГ ім. П. Василенка», «Положення про Комісію з оцінки корупційних ризиків у ХНТУСГ», «Положенням про державну атестацію студентів в ХНТУСГ», «Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу», «Положення про визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті», «Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій учасників освітнього процесу», «Положення про стипендіальне забезпечення студентів, аспірантів, докторантів». Аналіз документів ЗВО показав, що правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є чіткими і зрозумілими. Відповіді стейкхолдерів на перехресні питання свідчать про дотримання під час реалізації освітньої програми правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ХНТУСГ в короткий термін врахував рекомендації попередніх акредитацій щодо оприлюднення інформації. В результаті створений новий сайт ЗВО. Цей сайт логічно структурований і має значні технічні можливості для оприлюднення інформації. ОП (pdf-файли) розміщені в підрозділі «Освітні програми» розділу «Освіта» (<http://new.khntusg.com.ua/osvita>). Інформація про освітні програми розміщена в підрозділі «Освітні програми» на сторінках інститутів та факультетів ХНТУСГ (<http://new.khntusg.com.ua/institute/msm>). Тут освітні програми згруповані за спеціальностями, що покращує їх пошук для осіб, які хочуть ознайомитись з конкретною ОП та надати свої зауваження і пропозиції до неї. Для ОП першого і другого рівня вищої освіти «Автомобільний транспорт» (<http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at>) надана місія і стратегія, що і визначає зміст та наповнення ОПП «Автомобільний транспорт» та її конкурентну спроможність на ринку освітніх послуг. З цієї сторінки сайту можна перейти, по-перше, на сторінку ОПП (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak) на якій є можливість ознайомитись (розкрити та скачати pdf-файли) з ОПП, силабусами освітніх компонент та відповідними навчальними планами. По-друге, ознайомитись з проектами освітніх програм. На цій сторінці розміщено контактну інформацію директора ННІ МСМ, гаранта ОП, завідувача випускової кафедри та посилання на сторінку кафедри. Все зазначене вище дає можливість для усіх стейкхолдерів ознайомитись з ОПП та змінами до неї, а також подати свої пропозиції і зауваження до ОПП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На момент виїзної експертизи на сайті ХНТУСГ було оприлюднено ОПП (<http://new.khntusg.com.ua/osvita/osvitni-programi>), силабуси освітніх компонент, навчальний план при вступі на основі ПЗСО або ОКР «молодий спеціаліст» (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/at_bak). Проект ОПП також був попередньо оприлюднений (http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/proekti_op). Під час опитування, здобувачі вищої освіти підкреслили інформативність силабусів, що забезпечує вплив на вибір дисциплін для вивчення, а також своєчасність викладу іншої інформації, що стосується ОПП, на сайті Університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони: 1. Для освітніх програм «Автомобільний транспорт» (перший і другий рівень вищої освіти) на сайті ЗВО визначена місія і стратегія, що і визначає зміст і наповнення освітньо-професійної програми «Автомобільний транспорт» та її конкурентну спроможність на ринку освітніх послуг. Позитивні практики: 1. Освітні програми на сайті згруповані за спеціальностями, що покращує їх пошук для осіб, які хочуть ознайомитись з конкретною ОП та надати свої зауваження і пропозиції до неї. 2. ХНТУСГ позитивно і швидко реагує на пропозиції та зауваження, при цьому значну увагу приділяє прозорості та публічності. Так Університет в дуже короткий термін врахував рекомендації попередніх акредитацій щодо публічності інформації. В результаті ХНТУСГ створив новий сайт, який логічно структурований і має значні технічні можливості для оприлюднення інформації. Більшість рекомендацій ЕГ щодо прозорості та публічності, які були надані під час фінальної зустрічі в ЗВО, на момент підписання цього звіту вже враховані.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: не виявлено. Недоліки: не виявлено. Рекомендації з удосконалення: 1. Активізувати та заповнити інформацією на всіх сторінках сайту (це в першу чергу пов'язано з тим, що сайт новий і він запушений зовсім недавно). Наприклад підрозділ сайту «Рейтинг» (<http://new.khntusg.com.ua/rejtingi>). 2. Повтор рекомендації 1 по критерію 3. 3. На сторінці «Проекти ОП», наприклад http://new.khntusg.com.ua/institute/msm/op/at/proekti_op/bak, зродити функціонал щодо автоматичного надсилання пропозицій чи зауваження (і саме його вважати офіційним). Надані пропозиції і/чи зауваження повинні надходити на електронну адресу Гаранта ОП, а також паралельно на адреси завідувача випускової кафедри, директора Інституту і уповноваженої особи, яка відповідає за якість освітнього процесу і в обов'язки, якої входить контроль врахування пропозицій та зауважень. Додатково розглянути можливість оприлюднення на цій сторінці наданих зауважень та пропозицій та рішення щодо їх врахування. 4. В підрозділі «Вчена рада» (<http://new.khntusg.com.ua/vchena-rada>) розглянути можливість опублікування протоколів засідання Вченої ради ХНТУСГ.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Рівень публічності і прозорості ОПП та освітньої діяльності ЗВО високий, встановлена повна відповідність визначеному критерію.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Інших спостережень та зауважень немає.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6 . Людські ресурси	В
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9 . Прозорість та публічність	А
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бородіна Наталія Анатоліївна

Члени експертної групи

Качмар Роман Ярославович

Магопець Михайло Сергійович